

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 15 tháng 10 năm 2020

KẾ HOẠCH

TỔ CHỨC HỘI THẢO “MÔ HÌNH CHÍNH QUYỀN THÀNH PHỐ THUỘC THÀNH PHỐ: TRIỀN VỌNG VÀ THÁCH THỨC ĐỐI VỚI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH”

I. Mục đích và chủ đề hội thảo

Đô thị hóa là một xu hướng tất yếu trong quá trình phát triển của thế giới, song hành cùng nó là sự hình thành các đô thị lớn nhỏ khác nhau, từ đó, cùng với nông thôn và các lãnh thổ đặc biệt khác, các lãnh thổ đô thị với sự phân hóa khác nhau tạo nên sự đa dạng hóa tự nhiên trong tổ chức đơn vị hành chính lãnh thổ. Theo đó, đa dạng hóa đơn vị hành chính lãnh thổ và đa dạng hóa mô hình tổ chức chính quyền địa phương theo lãnh thổ là luận cứ căn bản mang tính chìa khóa trong bài học về thành công trong tổ chức chính quyền địa phương ở nhiều quốc gia trên thế giới. Hơn cả một lý thuyết cơ sở, luận cứ về sự đa dạng hóa này xứng tầm là một quy luật trong và xu hướng vận hành, phát triển của thực tiễn tổ chức chính quyền địa phương.

Ở Việt Nam, quá trình đô thị hóa được đánh giá là mạnh mẽ sau thời kỳ đổi mới. Theo đó, các lãnh thổ đô thị ta xuất hiện ngày càng dày đặc, phát triển mạnh không chỉ về số lượng mà còn về quy mô. So với khu vực nông thôn, các đô thị có vị trí là đầu tàu kinh tế, là nơi có tỷ lệ phát triển cao nhất và cũng đóng góp GDP nhiều nhất cả nước, có vai trò thúc đẩy kinh tế, là cực tác động cho cả nước và khu vực, là biểu trưng cho sức mạnh và vị thế của chính quyền địa phương. Tuy nhiên, trước thể chế tổ chức chính quyền địa phương chưa phân hóa theo tính chất lãnh thổ, còn nặng tính đồng nhất hiện nay, các đô thị gặp nhiều khó khăn trong vận hành, quản lý đô thị. Thực tiễn cho thấy, đô thị hóa càng mạnh mẽ, với thể chế hiện tại sẽ càng phơi bày những thực trạng chính trị, kinh tế, xã hội ở các đô thị lớn, nguy cơ dẫn đến mất dân chủ, xâm hại quyền con người, quyền công dân.

Thấy được thực trạng trên, hướng đến đa dạng hóa tổ chức lãnh thổ, phân hóa cơ bản tổ chức chính quyền địa phương ở nông thôn và đô thị, cũng như để giải tỏa áp lực cho các siêu đô thị, Nhà nước ta chủ trương đa dạng hóa lãnh thổ đô thị. Chủ trương này được tiên lượng là giải pháp hợp lý, nhằm khai thác hợp lý nguồn lực đô thị vốn bị hạn chế bởi mô hình tổ chức lãnh thổ, tổ chức chính quyền địa phương đồng nhất bao lâu nay và bảo đảm phát triển bền vững. Từ quy định cơ sở tại Điều 110 Hiến pháp 2013 “*Tỉnh chia thành huyện, thị xã và thành phố thuộc tỉnh; thành phố trực thuộc trung ương chia thành quận, huyện, thị xã và đơn vị hành chính tương đương*”, Luật Tổ chức Chính quyền địa phương năm 2015 (được sửa đổi bổ sung 2019) đã bổ sung loại đơn vị hành

chính lãnh thổ mới thuộc đô thị trực thuộc trung ương, đó là thành phố thuộc thành phố với mô hình tổ chức chính quyền thành phố thuộc thành phố kèm theo.

Với cơ sở pháp lý ban đầu nêu trên, cùng với nhu cầu bức thiết của thực tiễn, chính quyền TPHCM gần đây đã đệ trình trung ương và được Chính phủ thông qua Đề án “Thành phố Thủ Đức”. Tuy sự thành lập chính quyền thành phố thuộc thành phố là xu thế chung, gần như là quy luật phát triển của các siêu đô thị và hiện cũng rất phổ biến ở nhiều quốc gia trên thế giới, nhưng ở Việt Nam thì chưa có tiền lệ và là một vấn đề lý luận - pháp lý còn mới mẻ. Do đó, việc bàn luận và làm rõ những cơ sở khoa học, thực tiễn của mô hình này, những kinh nghiệm có thể tham khảo từ các nước cũng như những triển vọng, những thách thức, những yêu cầu đặt ra từ pháp lý đến thực tiễn để có một chính quyền thành phố thuộc thành phố thành công là hết sức cần thiết.

Để đóng góp những cơ sở pháp lý, những giải pháp thực tiễn cụ thể cho mô hình chính quyền thành phố thuộc thành phố nói chung và đặc biệt là góp sức cho sự thành công của mô hình chính quyền thành phố phía đông của TPHCM nói riêng, việc tổ chức Hội thảo khoa học “*Mô hình chính quyền thành phố thuộc thành phố: triển vọng và thách thức đối với Thành phố Hồ Chí Minh*” trong bối cảnh hiện nay có ý nghĩa cấp thiết về khoa học pháp lý và có ý nghĩa thiết thực về thực tiễn.

II. Mục tiêu của Hội thảo

Để đạt được mục đích góp ý cho việc hoàn thiện mô hình chính quyền thành phố thuộc thành phố nói chung và chính quyền Thành phố Thủ Đức nói riêng, các vấn đề nghiên cứu được đặt ra, bàn luận tại Hội thảo nhằm giải quyết các mục tiêu sau:

Thứ nhất, làm rõ cơ sở khoa học của mô hình chính quyền thành phố thuộc thành phố

Thứ hai, đánh giá sự cần thiết và các mục tiêu đối với việc thành lập chính quyền Thành phố thuộc Thành phố ở Việt Nam nói chung và ở TPHCM nói riêng

Thứ ba, những triển vọng và những thách thức đặt ra về pháp lý và thực tiễn đối với chính quyền thành phố Thủ Đức

Thứ tư, những định hướng, giải pháp pháp lý, thực tiễn cho sự thành lập chính quyền Thành phố Thủ Đức.

III. Một số gợi ý đề tài hội thảo

1. Cơ sở khoa học của mô hình chính quyền thành phố thuộc thành phố.
2. Đô thị hóa và sự hình thành lãnh thổ thành phố thuộc thành phố.
3. Phân chia đơn vị hành chính lãnh thổ và sự hình thành thành phố thuộc thành phố ở các nước (viết khái quát theo quy luật chung hoặc chọn 1 nhóm quốc gia cùng truyền thống pháp lý hoặc một quốc gia).
4. Các loại/kiểu đô thị trên thế giới và vị trí của lãnh thổ đô thị thành phố thuộc thành phố.

5. Mô hình chính quyền thành phố thuộc thành phố trên thế giới (viết mô hình chung khái quát hoặc theo nhóm nước có cùng truyền thống pháp lý hoặc chọn 1 quốc gia).
6. Tổ chức chính quyền thành phố thuộc thành phố ở các nước.
7. Tổ chức chính quyền thành phố thuộc thành phố Đông Thượng Hải (Trung Quốc) và bài học cho Việt Nam.
8. Tổ chức đơn vị hành chính lanh thổ ở Việt Nam trong lịch sử và hiện tại.
9. Thực trạng tổ chức chính quyền địa phương Việt Nam ở các đô thị (tập trung cho các đô thị trực thuộc trung ương, đặc biệt là TPHCM).
10. Đô thị hóa ở Việt Nam và nhu cầu hình thành đơn vị hành chính lanh thổ thành phố thuộc thành phố.
11. Những triển vọng về chính trị, kinh tế, xã hội của mô hình chính quyền thành phố thuộc thành phố.
12. Những thách thức đặt ra đối với mô hình chính quyền thành phố thuộc thành phố.
13. Những giải pháp pháp lý cơ bản cho mô hình chính quyền thành phố thuộc thành phố ở Việt Nam.
14. Mô hình hóa tổ chức bộ máy chính quyền thành phố thuộc thành phố ở Việt Nam.
15. Yêu cầu đối với cơ quan đại diện của chính quyền thành phố thuộc thành phố.
16. Yêu cầu đối với cơ quan hành chính của chính quyền thành phố thuộc thành phố.
17. Đổi mới tổ chức cơ quan chuyên môn trong mô hình tổ chức chính quyền thành phố thuộc thành phố.
18. Đổi mới chế độ bầu cử trong bối cảnh thành lập chính quyền thành phố thuộc thành phố.
19. Đổi mới pháp luật khiếu nại, tố cáo, tố tụng hành chính bảo đảm sự thành công của mô hình chính quyền thành phố thuộc thành phố.
20. Đổi mới quy chế pháp lý hành chính đối với cán bộ, công chức trong mô hình chính quyền thành phố thuộc thành phố (tuyển dụng, sử dụng, quản lý...).
21. Hoàn thiện pháp luật về chế độ cung ứng dịch vụ công (y tế, giáo dục...) khi thành lập chính quyền thành phố thuộc thành phố.
22. Hoàn thiện pháp luật xử phạt vi phạm hành chính ở các đô thị lớn.
23. Những vấn đề khác liên quan trực tiếp đến chủ đề của Hội thảo (phù hợp với mục tiêu Hội thảo đặt ra)

IV. Dự kiến số bài viết (tối thiểu) của Hội thảo, tham dự và lịch trình tổ chức

1. Số bài viết dự kiến:

- Khoa Luật Hành chính – Nhà nước 15 tham luận.
- Các đơn vị khác: 5 bài.
- Khuyến khích các chuyên gia, các nhà nghiên cứu ngoài trường, những người làm công tác thực tiễn tham gia viết bài.

2. Thành phần tham dự:

Dự kiến thành phần tham dự Hội thảo bao gồm tất cả giảng viên Khoa Luật Hành chính – Nhà nước, cán bộ giảng viên khác trong trường, các nghiên cứu sinh, học viên cao học và khách mời ngoài trường, lớp chất lượng cao Hành chính – Tư pháp (khoảng 135 người).

3. Dự kiến thời gian và địa điểm tổ chức

- Thời gian: 01 buổi (Thứ tư, ngày 09/12/2020)
- Địa điểm: Hội trường lầu 10, Trường Đại học Luật TP. Hồ Chí Minh, số 2 Nguyễn Tất Thành, Quận 4, TP. Hồ Chí Minh.

4. Dự kiến lịch trình chuẩn bị tổ chức hội thảo:

Thời gian	Nội dung công việc	Người chịu trách nhiệm
29/9/2020 – 05/10/2020	Lên kế hoạch chi tiết, dự trù kinh phí	Ban Tổ chức
	Họp Ban chuyên môn; Dự kiến số lượng các bài tham luận trong Hội thảo; Lập chương trình Hội thảo	Ban chuyên môn
	Gửi thư mời tham dự Hội thảo và thư mời viết tham luận đến các chuyên gia	Ban Tổ chức Ban Chuyên môn
	Nhận, tổng hợp đăng ký chủ đề tham luận và tóm tắt.	Ban Tổ chức
Hạn cuối 25/11/2020	Nhận bài tham luận của các chuyên gia, các nhà khoa học.	Nhận bài tham luận theo các địa chỉ sau: ntttri@hcmulaw.edu.vn pnpthao@hcmulaw.edu.vn
26/11/2020 – 4/12/2020	Họp Ban chuyên môn biên tập các bài tham luận đã nhận; lựa chọn những bài tham luận sẽ trình bày tại	Ban chuyên môn

	Hội thảo; lên chương trình chi tiết	
4/12/2020 – 6/12/2020	Xác nhận phúc đáp tham dự từ các đơn vị.	Ban Tổ chức
7/12/2020	In ấn, đóng quyển	Ban Tổ chức
9/12/2020	Tổ chức Hội thảo	

IV. Công tác tổ chức

Đơn vị tổ chức: Khoa Luật Hành chính – Nhà nước

STT	Ban chuyên trách	Nhiệm vụ cụ thể	Thành phần	Chức danh
1	Ban tổ chức	Phụ trách tổ chức; Xin phép tổ chức; Liên hệ các đơn vị tham dự; tài chính, cơ sở vật chất	PGS.TS.Bùi Xuân Hải TS. Lê Thị Thuý Hương Ths. Nguyễn Văn Trí PGS.TS. Vũ Văn Nhiêm TS. Nguyễn Thị Thiện Trí Ths. Trần Thị Thu Hà A Ths. Trần Thị Thu Hà B Ths. Vũ Ngọc Mai Hạnh	Trưởng ban Phó ban Phó ban Ủy Viên Ủy viên Ủy viên Ủy viên Ủy viên
2	Ban chuyên môn	Thiết kế chương trình Hội thảo; Xác định chủ đề của các phiên; Điều khiển Hội thảo theo chủ đề; Liên hệ mời viết bài.	PGS.TS. Đỗ Minh Khôi PGS.TS. Nguyễn Cảnh Hợp PGS.TS. Vũ Văn Nhiêm PGS.TS. Phan Nhật Thanh TS. Thái Thị Tuyết Dung TS. Cao Vũ Minh. TS. Đặng Tất Dũng TS. Nguyễn Mạnh Hùng TS. Nguyễn Thị Thiện Trí Ths. Trần Thị Thu Hà A Ths. Trần Thị Thu Hà B	Trưởng ban Phó ban Phó ban Ủy viên Ủy viên Ủy viên Ủy viên Ủy viên Ủy viên Ủy viên Ủy viên Ủy viên
3	Thư ký Hội thảo	Nhận bài tham luận	TS. Nguyễn Thị Thiện Trí Ths. Phan Nguyễn Phương Thảo	

V. Kinh phí tổ chức:

Từ kinh phí dành cho hoạt động nghiên cứu khoa học năm 2020 của Trường Đại học
Luật Tp.HCM và các nguồn khác.

Nơi nhận:

- Các đơn vị;
- Lưu: VT, HTQT.

Trần Hoàng Hải